

Opština Kotor

Sekretarijat za kulturu, sport i društvene djelatnosti

**PREDLOZI I SUGESTIJE
ZA IZRADU ODLUKE O BUDŽETU OPŠTINE KOTOR ZA 2025. GODINU****Predlog/Sugestija 1:**

U Nacrtu Odluke o budžetu Opštine Kotor za 2025. godinu, dodaje se budžetska linija, koja glasi:

<i>43198 Transferi Inicijativa mladih s invaliditetom Boke – personalna asistencija, pomoć u kući za odrasle osobe s invaliditetom i pomoć u kući za djecu s invaliditetom</i>	<i>174.824,69€</i>
--	--------------------

Obrazloženje Predloga/Sugestije 1:

Personalna asistencija i pomoć u kući su usluge podrške za život u zajednici za osobe s invaliditetom (u daljem tekstu: OSI) propisane članom 62 stav 2 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti¹, a čiji su minimalni standardi detaljnije propisani Pravilnikom o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici². Inicijativa mladih s invaliditetom Boke (**I MI Boke**) je licencirana od strane Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije za pružanje usluga **personalne asistencije**³ i **pomoći u kući za odrasle OSI i djecu s invaliditetom**⁴.

Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije **je utvrdilo cijenu** usluge **personalne asistencije**, koja od oktobra iznosi **9,33€ po satu**,⁵ cijenu usluge **pomoći u kući za odrasle OSI i djecu s invaliditetom kojima je potrebna podrška prvog ili drugog**

¹ Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti ("Službeni list Crne Gore", br. 27/13 od 11.06.2013, 01/15 od 05.01.2015, 42/15 od 29.07.2015, 47/15 od 18.08.2015, 56/16 od 23.08.2016, 66/16 od 20.10.2016, 01/17 od 09.01.2017, 31/17 od 12.05.2017, 42/17 od 30.06.2017, 50/17 od 31.07.2017, 59/21 od 04.06.2021, 145/21 od 31.12.2021, 145/21 od 31.12.2021, 03/23 od 10.01.2023, 48/24 od 24.05.2024, 84/24 od 06.09.2024);

² Pravilnik o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici ("Službeni list Crne Gore", br. 063/19 od 18.11.2019, 53/24 od 07.06.2024, 62/24 od 28.06.2024);

³ Licenca broj UPI-01-109/24-118/6 od 25. 10. 2024. godine;

⁴ Licenca broj UPI-01-109/24-119/6 od 25. 10. 2024. godine;

⁵ Rješenje Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, br. 01-128/24-985/1 od 30. 9. 2024. godine, dostupno na: <https://www.gov.me/dokumenta/12c1f26d-0c10-4658-98c4-23d5f03e831a>;

stepena, koja od oktobra iznosi **7,41€ po satu**,⁶ kao i cijenu usluge **pomoći u kući za korisnike/ce kojima je potrebna podrška trećeg ili četvrtog stepena**, koja od oktobra 2024. godine iznosi **5,38€ po satu**⁷. U skladu sa članom 157 stavom 4 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, I MI Boke je utvrdila cijene pomenutih usluga, koje iznose: 16,08€ po satu usluge personalne asistencije, 11,73€ po satu usluge pomoći u kući za djecu s invaliditetom kojima je potreban prvi ili drugi stepen podrške i 8,60€ po satu usluge pomoći u kući za odrasle OSI kojima je potreban treći ili četvrti stepen podrške.

Dosadašnja praksa JU Centra za socijalni rad za opštine Kotor, Tivat i Budva i Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije pokazuje da se **čak i OSI i djeci s invaliditetom koja imaju potrebu za 24-časovnom podrškom** (korisnici/e kojima je potreban četvrti stepen podrške), **prava na usluge personalne asistencije i pomoći u kući priznaju u obimu najviše od 40 sati sedmično**. Pritom se **OSI i njihove porodice**, shodno članu 3 Pravilnika o kriterijumima i mjerilima za učešće korisnika, roditelja, odnosno srodnika u plaćanju troškova usluga podrške za život u zajednici, savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga i usluga smještaja⁸ **obavezuju da plaćaju 60% troškova usluga**, jer imaju primanja preko 800€ zbog primanja lične invalidnine, naknade roditelju ili staratelju korisnika prava na ličnu invalidninu i makar minimalne penzije ili zarade u Crnoj Gori.

To učešće korisnika/ca u plaćanju **60% troškova predmetnih usluga**, shodno **utvrđenim cijenama od strane Ministarstva** socijalnog staranja, brige o porodici i demografije za uslugu **personalne asistencije** iznosi **5,60€ po satu**, za uslugu **pomoći u kući** za korisnike/ce kojima je potrebna **podrška prvog ili drugog stepena** iznosi **4,45€ po satu**, a za uslugu **pomoći u kući** za korisnike/ce kojima je potrebna **podrška trećeg ili četvrtog stepena** iznosi **3,23€ po satu**. Ovo učešće je **značajno višije ako se uzmu u obzir cijene utvrđene od strane I MI Boke**, tj. 9,65€ po satu usluge personalne asistencije, 7,04€ po satu usluge pomoći u kući za korisnike/ce kojima je potreban prvi ili drugi stepen podrške i 5,16€ po satu usluge pomoći u kući za korisnike/ce kojima je potreban treći ili četvrti stepen podrške.

Iz navedenog se jasno da zaključiti da **OSI i njihove porodice iz Kotora nisu u mogućnosti da učestvuju u troškovima plaćanja usluga personalne asistencije i pomoći u kući**, te da se na njih mora primjeniti odredba člana 160 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti koji propisuje da **za lica „koja nijesu u mogućnosti da učestvuju u troškovima usluga, sredstva se obezbjeđuju u budžetu države, odnosno budžetu opštine”**. Shodno citiranoj **odredbi**, Opština Kotor je obavezna da učestvuje u finansiranju troškova usluga personalne asistencije i pomoći u kući za OSI i djecu s invaliditetom iz Kotora. Stoga je **Opština Kotor u obavezi da opredjeli sredstva za finansiranje licenciranih usluga personalne asistencije i pomoći u kući za odrasle OSI i djecu s invaliditetom koje pruža I MI Boke** svojom Odlukom o Budžetu za 2025. godinu.

⁶ Rješenje Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, br. 01-128/24-983/1 od 30. 9. 2024. godine, dostupno na: <https://www.gov.me/dokumenta/ac8e7652-ef57-424d-a112-72c99b622ff1>;

⁷ Rješenje Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, br. 01-128/24-984/1 od 30. 9. 2024. godine, dostupno na: <https://www.gov.me/dokumenta/b45154ee-a595-41cd-8add-88c40dc1e884>;

⁸ Pravilnik o kriterijumima i mjerilima za učešće korisnika, roditelja, odnosno srodnika u plaćanju troškova usluga podrške za život u zajednici, savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga i usluga smještaja ("Službeni list Crne Gore", br. 046/23 od 28.04.2023);

I MI Boke će do početka decembra 2024. godine u Kotoru imati četiri korisnika/ce personalne asistencije, četiri korisnika/ce pomoći u kući za djecu s invaliditetom kojima je potrebna podrška prvog ili drugog stepena i dva korisnika/ce pomoći u kući za odrasle OSI kojima je potrebna podrška trećeg ili četvrtog stepena. Korisnici/e usluge personalne asistencije imaju potrebu za ovom uslugom ukupno **544 sati sedmično** (troje po 24h dnevno i jedan 40h sedmično), korisnici/e pomoći u kući za djecu s invaliditetom kojima je potrebna podrška prvog ili drugog stepena imaju potrebu za ovom uslugom ukupno **61 sat sedmično**, dok korisnici/e usluge pomoći u kući za odrasle OSI kojima je potrebna podrška trećeg ili četvrtog stepena imaju potrebe za ukupno **7 sati sedmično** ove podrške.

Shodno navedenom, za 12 mjeseci pružanja navedenih licenciranih usluga I MI Boke za zadovoljenje svih potreba OSI i djece s invaliditetom iz Kotora, a u skladu s utvrđenim cijenama od strane Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, Opština Kotor mora da izdvoji 159.219,20€ za uslugu personalne asistencije, 14.449,15€ za uslugu pomoći u kući za djecu s invaliditetom kojima je potrebna podrška prvog ili drugog stepena i 1.156,34€ za uslugu pomoći u kući za odrasle OSI kojima je potrebna podrška trećeg ili četvrtog stepena. Ukoliko bi se pak učešće Opštine Kotor u pokriću troškova pružanja licenciranih usluga personalne asistencije i pomoći u kući za OSI i djecu s invaliditetom računalo po cijenama utvrđenim od strane I MI Boke, onda bi ono iznosilo: 274.368,80€ za uslugu personalne asistencije, 22.858,88€ za uslugu pomoći u kući za djecu s invaliditetom kojima je potrebna podrška prvog ili drugog stepena i 1.843,92€ za uslugu pomoći u kući za odrasle OSI kojima je potrebna podrška trećeg ili četvrtog stepena. To znači da Opština Kotor treba za ove usluge da obezbjedi ukupno **174.824,69€ shodno cijenama usluga personalne asistencije i pomoći u kući koje je utvrdilo Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, odnosno 299.071,60€ shodno cijenama koje je utvrdila I MI Boke**. Ukoliko Opština Kotor nije u finansijskoj mogućnosti da izdvoji iznos potreban za zadovoljenje svih potreba OSI iz Kotora za uslugom personalne asistencije, ni u slučaju obračuna po cijeni usluge koje je utvrdilo resorno Ministarstvo, onda bi ona svakako morala da izdvoji sredstva za pokriće makar četvrtine navedenog iznosa radi zadovoljenja makar četvrtine potreba Kotorana/ki s invaliditetom za ovom uslugom.

Inicijativa mladih s invaliditetom Boke
Izvršna direktorka
Miroslava-Mima Ivanović